

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 4P/53/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5314208024
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Plichtíková
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2014:5314208024.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Č a d c a sudkyňou JUDr. Annou Plichtíkovou vo veci starostlivosti o maloleté deti P. Y., nar. X.X.XXXX a maloletého Y. Y., nar. XX.X.XXXX, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, deti rodičov: matky Z. U., nar. XX.X.XXXX, bytom W. XX/XX, Č.H. a otca T. Y., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom G. XXXX/XX, L. X., L. X. C.Ž. XXX/X, Č., O..Č.. Ú. H. Ú., S. X, X., v konaní o zvýšenie výživného na mal. deti takto

r o z h o d o l :

I. Odporca j e p o v i n n ý platiť výživné na mal. P., nar. X.X.XXXX vo výške 120 € mesačne, na mal. Y., nar. XX.X.XXXX vo výške 80 € mesačne k rukám matky vždy do 15.-teho dňa toho-ktorého mesiaca vopred počnúc dňom 20.8.2014.

Tým s a m e n í rozsudok Okresného súdu v Čadci č.k. 4P/3/2012-23 zo dňa 7.12.2012, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 15.3.2012 vo výroku, ktorým bolo určené výživné na mal. P., nar. X.X.XXXX vo výške 70 € a na mal. Y., nar. XX.X.XXXX vo výške 50 € mesačne.

II. Zameškané výživné na mal. P., nar. X.X.XXXX za čas od 20.8.2014 do 30.10.2014 (2 mesiace) vo výške 100 € z a p l a t í otec matke spolu s bežným výživným v pravidelných mesačných splátkach 10 € pod stratou výhody splátok pri nezaplatení čo i len jednej splátky v stanovenej výške, v stanovenej lehote.

III. Zameškané výživné na mal. Y., nar. XX.X.XXXX za čas od 20.8.2014 do 30.10.2014 (2 mesiace) vo výške 60 € z a p l a t í otec matke spolu s bežným výživným v pravidelných mesačných splátkach 10 € pod stratou výhody splátok pri nezaplatení čo i len jednej splátky v stanovenej výške, v stanovenej lehote.

IV. Žiadny z účastníkov konania n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Dňa 20.8.2014 navrhovateľka - matka podala návrh. Žiadala, by súd zmenil rozsudok Okresného súdu v Čadci č.k. 4P/3/2012-23 zo dňa 7.2.2012 vo výroku, ktorým bolo určené výživné na mal. P., B.. X.X.XXXX vo výške 70 € na sumu 120 € a na mal. Y., B.. XX.X.XXXX zo sumy 50 € na sumu 80 €. Výživné žiadala zvýšiť dňom podania návrhu, teda dňom 20.8.2014. Uviedla v písomnom znení návrhu, že otec je vo výkone trestu odňatia slobody v X.. Matka poberá náhradné výživné. Od doby určenia výživného nastala podstatná zmena pomerov. Mal. P. navštevuje vyšší stupeň základnej školy a mal. Y. od septembra 2014 začal navštevovať materskú školu v Č.. Materskú školu začal navštevovať z toho dôvodu, aby si matka našla zamestnanie. Zamestnala sa na dohodu, avšak od 29.10.2013 je nezamestnaná. Napriek snahe sa jej nedarí nájsť vhodné zamestnanie. Požiadala o dávku v hmotnej núdzi. Poberá rodinné prídavky 47 €. Iný príjem nemá. Svoj prednes doplnila na pojednávaní tak, že náhradné výživné 120 € (teda vo

výške určenej rozsudkom Okresného súdu v Čadci č.k. 4P/3/2012-23 zo dňa 7.2.2012 - 70 € + 50 €). Okrem náhradného výživného poberá prídavky na deti vo výške 47,98 €. 100 - 120 € platí za byt, stravu, 47 € platí dcére v škole obedy. Škôlku nemá z čoho platiť maloletému, rovnako oblečenie na deti. Tieto náklady, ktoré nemá čím matka pokryť preddavkovo platí jej matka a jej rodičia s tým, že bude povinná im túto pôžičku vrátiť. Dcéra navštevuje krúžok výtvarný, kde matka platí 22 € za polroka + náklady na nákup pasteliek, štetcov a pod. Maloletému Y., ktorý vyrástol z postielky bolo potrebné zakúpiť váleнду a za tú zaplatila 130 €. Finančné prostriedky poskytla matka, pretože navrhovateľka na to nemala finančné prostriedky. Rovnako jej rodičia predfinancujú aj lieky z lekárne. Keď bola Viktória a ostatní spolužiaci v škole zavšivavení, musela zakúpiť prostriedok za 20 €. Takýto stav existenčnej núdze pretrváva viac ako 1 rok od skončenia materskej dovolenky. Toho času býva u rodičov v byte, avšak matka jej jednoznačne a ultimatívne oznámila, že pokiaľ dcéra nezvýši príjem a nebude matke poskytovať aspoň nejaké sumy, bude musieť spoločný byt opustiť. Teda matka - navrhovateľka spolu s dvoma maloletými deťmi sa ocitli v existenčnej núdzi. Otec navrhovateľky mal štyrikrát menený kĺb, bol štyrikrát operovaný a čaká ho operácia chrbtice. Finančné prostriedky potrebuje investovať do svojho zdravotného stavu.

Kolízna opatrovníčka uviedla, že otec by mohol zabezpečiť maloleté deti, keby nebol vo výkone trestu odňatia slobody. Do takejto situácie sa dostal sám tým, že vytvára nové vzťahy a nové vyživovacie povinnosti, aj keď nemá z čoho plniť pôvodné vyživovacie povinnosti. Rovnako aj do výkonu trestu odňatia slobody sa dostal svojím zavinením.

Z pripojeného spisu 4P/3/2012 mal súd preukázané rozsudkom č.k. 4P/3/2013-23 zo dňa 7.2.2012, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 15.3.2012, že mal. deti P., B.. X.X.XXXX H. Y., B.. XX.X.XXXX boli zverení do výchovy a starostlivosti matky, otec bol zaviazaný platiť výživné na mal. P. vo výške 70 € a na mal. Y. vo výške 50 €.

Uvedený rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 15.3.2012 a návrh na zvýšenie výživného zo sumy 70 € na sumu 120 € a zo sumy 50 € na sumu 80 € bol podaný dňa 20.8.2014. Od posledného určenia výživného dňa 15.3.2012 do 20.8.2014 ubehlo takmer 2,5 roka. Počas tohto obdobia odporca vyživovaciú povinnosť neplatil. Matka poberala náhradné výživné vo výške určenej rozsudkom Okresného súdu v Čadci č.k. 4P/3/2012-23 zo dňa 7.2.2012, teda vo výške 70 € na P., 50 € na Y., spolu vo výške 120 €.

Rozsudkom Okresného súdu v Čadci č.k. 9P/2/2013 zo dňa 24.7.2014, ktorý nenadobudol právoplatnosť ku dňu rozhodovania súdu, mal súd zistené, že Okresný súd v Čadci zamietol návrh otca na zníženie výživného. Návrh na zníženie výživného podal otec dňa 25.10.2013. Ako dôvod uviedol, že na základe trestného rozkazu č.k. 2T/105/2012 bol uznaný za vinného zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy a bol odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 1 roka. Trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť dňa 7.12.2012. Nemá žiaden príjem, nemôže platiť výživné vo výške 120 € mesačne, preto žiadal výživné znížiť na sumu 27 € mesačne na každé z maloletých detí od podania návrhu. Návrh odôvodňoval aj tým, že má i ďalšie vyživovacie povinnosti voči maloletému Y. K. vo výške 49,79 € mesačne a voči mal. H. K. vo výške 39,83 € mesačne a voči mal. H. Y., ktorého má s terajšou družkou. Návrh súd zamietol v nadväznosti na § 75 ods. 1 druhá veta Zákona o rodine z dôvodu, že konanie otca je konaním, ktorým sa bez dôležitého dôvodu vzdal možnosti zabezpečenia si primeraného legálneho príjmu, z ktorého by mohol uspokojovať nároky svojich detí.

Zo spisu 4P/53/2014 lustrácie sociálnej poisťovne na T. Y. čl. 4 spisu mal súd preukázané, že pracoval od 1.2.2012 do 12.7.2012 v W. T. U., U..G..C., O. B. P., kde platil poisťné z vymeriavacieho základu v uvedenom časovom období 700 -800 €. Odvody do sociálnej poisťovne sú naposledy za 7. mesiac 2012 od W. T. U., U..G..C...

Z lustrácie sociálnej poisťovne na čl. 4 - 5 spisu vyplýva, že od 16.1.2014 do 21.1.2014 a od 13.2.2014 je vo výkone trestu odňatia slobody, kde vymeriavacím základom na odvody do sociálnej poisťovne sú sumy pribl. od 120 do 155 €.

Odporca T. Y. prevzal návrh, procesné poučenia a termín pojednávania vytýčený na deň 30.10.2014 dňa 22.9.2014, teda 1 mesiac pred termínom pojednávania. Do termínu pojednávania neprodukoval žiadne tvrdenia, nedoložil žiadne dôkazy, nenavrhol žiadne dôkazy. Písomne sa k návrhu nevyjadril. Bol nečinný. Nespochybnil návrh matky mal. detí. V nadväznosti na uvedené súd podľa § 101 ods. 2 OSP konal a rozhodol v neprítomnosti otca mal. detí.

Otec v uvedenom časovom limite súdu neuviedol, z akých dôvodov bol ukončený jeho pracovný pomer W. T. U., U..G..C., kde pracoval od 1.2.2012 do 12.7.2012 a kde jeho vymeriavací základ pre odvody predstavoval od 700 - 800 €. Súd preto ustálil, že ak týmto dôvodom bol nástup do výkonu trestu odňatia slobody, túto skutočnosť nemôže súd vyložiť na úkor maloletých detí. Iný dôvod ospravedlniteľný odporca netvrdil, ani nepreukázal. Preto aj keď došlo k zníženiu príjmu na strane odporcu z vymeriavacieho základu 700 - 800 € na vymeriavací základ 120 - 155 € v nadväznosti na § 75 ods. 1 druhá veta Zákona o rodine „na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihladne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihladne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.“ Súd mal za to, že z trestného rozkazu vyplýva, že vo výkone trestu odňatia slobody je pre neplnenie si vyživovacej povinnosti a to napriek tomu, že bol zamestnaný a mal možnosť vyživovaciu povinnosť si plniť. Teda svojou vinou sa ocitol vo výkone trestu odňatia slobody a svojou vinou nemá toho času taký príjem, z ktorého by mohol hradiť výživné. V nadväznosti na § 75 ods. 1 druhá veta Zákona o rodine neprimerané riziká, ktoré na seba odporca berie v príčinnej súvislosti s výškou jeho príjmu a so schopnosťou splácať výživné, videl súd aj v tom, že bez rozvahy nadväzuje nové známosti a vytvára s novými známostami nové vyživovacie povinnosti napriek tomu, že nie je schopný platiť ani výživné na skôr narodené deti. Odporca má vyživovaciu povinnosť aj voči mal. Y. K. vo výške 49,79 €, mal. H.X. K. vo výške 39,83 €, voči mal. H. Y., ktorého má so svojou terajšou družkou. Má vyživovaciu povinnosť aj voči B. T. vo výške 130 € mesačne.

Naproti tomu matka mal. detí sa osobne a výlučne len ona stará o mal. deti a o ich domácnosť. Deti i matka sa ocitli v stave hmotnej núdze. Hrozí im, že nebudú mať kde bývať, vzhľadom k tomu, že sa nepodieľajú na nákladoch spoločnej domácnosti, ktorú vedú s rodičmi ani v minimálnej miere. Práve opačne, rodičia preddavkovo vypomáhajú hradiť náklady mal. deťom s tým, že túto sumu bude povinná matka mal. detí vrátiť rodičom, keď bude schopná dosiahnuť taký príjem, že to bude v jej možnostiach. Nie je schopná zabezpečiť sebe a deťom bývanie v garsónke. Za tejto situácie, existenčnej núdze, sa otec mal. detí žiadnou mierou nepodieľa na ich výžive, výchove, starostlivosti. Matka poberá náhradné výživné vo výške 120 € mesačne, pretože otec neplatiť žiadne výživné na mal. deti a to ani v čase, keď výživné platiť mohol, keď mal príjem. Z lustrácie sociálnej poisťovne na čl. 6 spisu vyplýva, že bola zamestnaná matka len na dohodu v spoločnosti H. K. U..G..C., X.. Inú vyživovaciu povinnosť matka nemá, majetok nevlastní. Toho času je evidovaná na úrade práce ako nezamestnaná. Deti sú zdravé, aj zdravotný stav matky je dobrý. Okrem náhradného výživného 120 € poberá rodinné prídavky 46,20 €. V sociálnej poisťovni nie je prihlásená ako zamestnanec, nepoberá dávky v nezamestnanosti, nepoberá dôchodok, nepoberá nemocenské dávky. Je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 29.9.2013. Je vyučená v profesii krajčírka. Vhodné pracovné miesto jej nebolo ponúknuté. Toho času býva s rodičmi v 3-izbovom byte, ktorý je vo vlastníctve rodičov. Matka s deťmi obýva jednu miestnosť. V auguste 2013 jej skončila rodičovská dovolenka.

Zo spisu 9P/2/2013 mal súd preukázané, že otec nie je prihlásený do poistenia v sociálnej poisťovni ako zamestnanec, nepoberá dávky v nezamestnanosti, nepoberá dôchodok, nepoberá nemocenské dávky, je vo výkone trestu odňatia slobody pre neplnenie si vyživovacej povinnosti. V ústave je pracovne zaradený a sú mu vykonávané zrážky z pracovnej odmeny na výživné a pohľadávky. V mesiaci január 2014 dosiahol čistý príjem 11,85 €, vo februári 2014 vo výške 74,75 €, v marci 2014 vo výške 129,42 €, v apríli 2014 vo výške 106,57 €, v máji 2014 vo výške 123,52 €.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihladne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Súd bol povinný skúmať, či došlo k zmene pomerov od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti. Dospel k záveru, že od poslednej zmeny vyživovacej povinnosti došlo k zmene pomerov na strane mal. detí. Mal. P. začala navštevovať vyšší stupeň základnej školy a mal. Y. začal navštevovať materskú školu, s čím sú zvýšené náklady v súvislosti s dochádzkou do školy, s oblečením, školskými potrebami a so stravovaním v škole. Zároveň nastala zmena pomerov i na strane matky, ktorá bola zamestnaná len na dohodu, objektívne sa snažila zamestnať, avšak toho času je bez zamestnania, je evidovaná na úrade práce ako nezamestnaná. Je v existenčnej tiesni spolu s deťmi, pretože nepokrývajú svoje náklady na bývanie a hrozí im, že v takom prípade nebudú mať kde bývať, pretože rodičia naďalej nesúhlasia s tým, aby dcéra s deťmi u nich bývali a neprispievali na vedenie spoločnej domácnosti, ani s tým, aby rodičia naďalej dotovali rozdiel medzi nákladmi na deti, ktoré pokrýva matka zo svojich minimálnych príjmov a nákladmi, ktoré nie je schopná pokryť. V nadväznosti na § 75 ods. 1 druhá veta Zákona o rodine zníženie príjmu na strane otca z dôvodov už uvedených súd nevyhodnotil v neprospech mal. detí. Vychádzal z príjmu, ktorý by mohol dosahovať, keby sa o tento príjem nebol sám pripravil svojim zavinením, teda z príjmu, ktorý dosahoval preukázateľne podľa lustrácie v sociálnej poisťovni čl. 4 spisu v W. T. U. z vymeriavacieho základu 700 - 800 €. O možnosť platiť výživné sa pripravuje aj neprimeranými rizikami, ktoré na seba berie a ktoré spočívajú v tom, že neplatiť výživné, aj keď mal príjem a v príčinnej súvislosti s tým je vo výkone trestu odňatia slobody a v príčinnej súvislosti s tým má znížený príjem a v príčinnej súvislosti s tým nemá z toho platiť výživné. Rovnako vytvára neplánovane nové vyživovacie povinnosti a to napriek tomu, že nie je schopný objektívne plniť ani pôvodné vyživovacie povinnosti. Z toho dôvodu súd ustálil, že na strane otca je potrebné vychádzať z príjmu 700 - 800 €, teda nedošlo u neho k zmene pomerov, na rozdiel u matky a mal. detí. Od posledného určenia výživné ubehlo 2,5 roka, zvýšili sa preukázateľne pomery na strane mal. detí, na strane matky, ktoré zodpovedajú zvýšeniu výživného u mal. P. zo sumy 70 € mesačne na sumu 120 € mesačne a u mal. Y. zo sumy 50 € mesačne na sumu 80 € mesačne. Súd preto zvýšil výživné v súlade s uvedeným.

K zmene pomerov došlo dňom podania návrhu a odvtedy žiadala matka zvýšiť výživné, preto súd zvýšil výživné od podania návrhu, teda od 20.8.2014 ku dňu rozhodovania 30.10.2014 za dobu 2 mesiacov. U mal. P. náhradné výživné, ktoré matka poberala, bolo 70 €, zvýšené výživné je 120 €, rozdiel od 20.8.2014 predstavuje 50 € x 2 mesiace = 100 €. Zameškané výživné 100 € na mal. P. súd povolil splácať otcovi v splátkach 10 € mesačne spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok pri nezaplatení čo i len jednej splátky v stanovenej výške, v stanovenej lehote a to v nadväznosti na § 160 ods. 1 OSP.

U mal. Y. pôvodné výživné bolo 50 € mesačne, zvýšené výživné je 80 € mesačne, rozdiel je 30 € x 2 mesiace = 60 €. Zameškané výživné za čas od 20.8.2014 do 30.10.2014 vo výške 60 € povolil súd splácať otcovi v pravidelných mesačných splátkach 10 € spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok pri nezaplatení čo i len jednej splátky v stanovenej výške, v stanovenej lehote (§ 160 ods. 1 OSP).

Podľa § 146 ods. 1 písm. a) OSP žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo sa začať i bez návrhu (§ 81 ods. 1 OSP, § 176 ods. 1 OSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Žiline prostredníctvom Okresného súdu Čadca v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O. s. p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená dobrovoľne, je možné navrhnúť výkon rozhodnutia.